

Musisz wiedzieć wszystko na temat, który chcesz przedstawić w filmie. Przed realizacją zadbaj o dokładną dokumentację i zbierzcie jak najwięcej informacji – przeprowadźcie wywiady, posperajcie w archiwach, podtajcie ludzi, odwieźciecie miejsce, o których będziecie opowiadać. Warto zabrać również o dokumentację zdjęciową. Pozwoli ona ocenić potencjał filmowy miejsca i fotogeniczność bohatera/bohaterki.

CHCIECIE OPowiedzieć
BĄDZIE EKSPERTAMI/EXPERTKAMI O HISTORIĘ, KTÓRĄ
ZASTANOWICIE SIĘ, O CZYM CHCIECIE OPowiedzieć

KRĘCIECIE FILMI

TEMATEM WASZEGO SPOTU MOGĄ BYĆ ZARÓWNO WYJĄTKOWE MIEJSCA, KTÓRE MOŻNA ODWIEDZIĆ W TRADYCYJNYM WYJAZDZIE, JAK I CIEKAWYH HISTORIĘ MIESZKAŃCÓW I MIEJSCZANEK, ZWIĄZANE Z KULTURĄ, WĄSKĄ HISTORIĄ REGIONU, WĄSKĄ MIEJSCOWOŚĆ MOŻE PROMOWAĆ NIE TYLKO POPRZEŻY POKAZYWANIE NIEPOTRZĄDZONYCH PRZYRODY, ALE RÓWNIEŻ REJESTRACJĄ WYJĄTKOWE HISTORIE!

I TAK OTO MACIE MIEJSCA, KTÓRE POWINNY ZNALEŹ SIĘ NA WASZYM NAGRANIU!

Przedstawcie w grupie Wasze odpowiedzi. Zapiszcie te, które się najczęściej pojawiają, oraz te, które wywołują w Was wyjątkowo ważne. Wybierzcie spośród od 3-5 miejsc – według Was – najatrakcyjniejszych. Zaznaczcie je na mapie Waszego regionu (którą wcześniej wydrukowaliście). Nie wiecie, gdzie je znaleźć – poproście opiekuna/opiekunkę grupy o odszukanie jej w Internecie.

(Zdroje: „W” – gęstość i definicji zdmowozonogę rozwoju”)

- o wysoka świadomość celów i procesów prowadzących do rozwoju zdmowozonogę w całym społeczeństwie; promowanie subtytułów odnawialnych;
  - o większa efektywność i cykliczność przepływu wdmowozonogę zasobów odnawialnych (recykling), tworzenie i racjonalne zarządzanie zasobami odnawialnymi i użytkowanie ich dostosowane do tempa regeneracji;
  - o zagrożenie dla przyrody;
  - o nieprzekraczanie dawk dostających się do atmosfery, gleby i wód, które mogłyby stanowić zagrożenie dla przyrody;
  - o zachowanie i podtrzymanie różnorodności krajobrazowej i biologicznej;
  - o lokalnym, jak i regionalnym;
  - o oparcie współpracy na zasadach demokracji, otwartości i aktywnego uczestnictwa, zarówno na poziomie lokalnym i regionalnym, jak i globalnym;
  - o bezpieczne i zdrowe życie obecnych i przyszłych pokoleń;
- Zdmowozonogę rozwój regionu oznacza:

DOBIEJCIE FORMĘ ODPOWIEDNĄ DLA WASZEJ HISTORII

Zaczynajcie od form prostych i krótkich. Przy pierwszym filmie spróbujcie nakręcić jedną scenę, jedną obserwację. Nawet jeśli w głowie macie skomplikowaną relację lub wielką scenę pościgu samochodów, to rozpoczynajcie od rzeczy prostych. Spróbujcie poprawnie nakręcić, jak ktoś wsiada do samochodu lub w kawiarni podaje kawę.

WASZ SPOT PROMOCYJNY JEST FILMEM DOKUMENTALNYM. TO, ŻE BĘDZIE REKOMENDOWAĆ WASZ REGION, WCALE NIE OZNACZA, ŻE MA MIEĆ FORMĘ ZBLIŻONĄ DO REKLAMY PROSZKU DO PRANIA. PROMUJĄC OBSZAR, NA KTÓRYM ŻYJCIE, OPRÓCZ SZCZEGÓLNYCH MIEJSC, ZWRÓCCIE UWAGĘ RÓWNIEŻ NA CIEKAWYCH LUDZI, INTERESUJĄCE HISTORIE.

W przypadku dokumentu już na wstępie uzyskujecie efekt mówienia prawdy, a on jest w kinie najważniejszy. To wrażenie wywołują twarze prawdziwych bohaterów oraz realistyczne dialogi, których nie sposób wymyślić. Nawet nieudany film dokumentalny zawsze ma jeden niezaprzeczalny walor: pokazuje prawdziwe emocje, historię, miejsce, czas. Za kilka lat może być bezcenną pamiątką świata, który przeminął.

W przypadku filmu dokumentalnego ważne jest, aby stworzyć swoim bohaterom komfortowe warunki, co oznacza, że muszą mieć do Was zaufanie, żeby przestali widzieć kamerę. Nie mogą obawiać się ośmieszenia, przedstawienia w krzywym zwierciadle. Pamiętajcie o tym, że bohaterowie wyczuwają Wasze intencje. Dobrze przygotujcie się do realizacji filmu. Uczestnicy projektu muszą widzieć sens pracy, którą wykonujecie, tylko wówczas poświęcą swój czas i otworzą się przed Wami.

PODPATRUJCIE MISTRZÓW I MISTRZYNIĘ

Pamiętajcie, że najlepszą nauką warsztatu filmowego jest podpatrywanie profesjonalistów i profesjonalistek. Dlatego przed rozpoczęciem pracy nad swoją etiudą oglądajcie jak najwięcej filmów!

NAPISZCIE SCENARIUSZ, A POTEM SCENOPIS WASZEGO FILMU

Do każdego filmu musicie opracować scenariusz, w którym jest zanotowane wszystko, co zobaczymy i usłyszymy na ekranie. Scenariusz jest wizją filmu, nie ma w nim wskazówek dla reżysera/reżyserki, unika się też wskazówek dla aktorów/aktorek. Znajdą się one w scenopisie, w którym rozpiszecie każdą scenę na język filmowy, dodając informacje o planach, kadrach, oświetleniu i grze aktorskiej.

MIEJSCA NA SCENARIUSZ WASZEGO SPOTU

Czy w Twoim regionie znajdują się inicjatywy, które w swoim działaniu biorą pod uwagę zasady zdmowozonogę rozwoju? Jeśli tak, wymień je:

Czy w Twojej okolicy są interesujące i tajemnicze zabytki, które warto poznać? Jeśli tak, wymień je:

Czy na Twoim terenie znajdują się pomniki przyrody lub ciekawe okazy roślin i zwierząt? Jeśli tak, wymień je:

Odpowiedzcie na pytania, a później omówcie Wasze odpowiedzi w grupie projektowej i zapiszcie wnioski:

reklamowy.

wspólnie zdecydujcie, do kogo skierujecie Wasz przekaz i również i również. Omówcie tę kwestię w grupie i się z myślą o starszych odbiorcach i odbiorczyńkach, inny dla miejscowości? Dlaczego to jest ważne? Inny film opracowuje Waszej szkoly, czy może mieszkańcom i mieszkańki Waszej spot. Czy do udziału zaprosicie innych uczniów i uczennice regionu. Aby w pełni wykorzystać to, co on Wam oferuje, Zastanówcie się na tym, do kogo chcecie skierować swój

Spot ma na celu pokazanie różnorodnych walorów Waszego regionu. Aby w pełni wykorzystać to, co on Wam oferuje, Zastanówcie się na tym, do kogo chcecie skierować swój

ADRESACI/ADRESATKI FILMU

WYBÓR TEMATU

najczęściej:

które powinnicie ująć w Waszej produkcji. Spiszcie propozycje. Następnie wspólnie wybierzcie te pojawiające się

Niech każdy i każda z Was wybierze trzy miejsca, które ją/jej zdaniem są szczególnie ważne w kontekście regionu i

Czy chcecie odbiorcom/odbiorczyńkom przekazać jakąś konkretną wiedzę? Jeśli tak, to jaką?

Zanim wybieracie temat spotu, przedyskujcie w grupie poniższe kwestie:

Zgodnie z Naturą

GRAMY OKOLICĘ

TA KARTA PRACY POMOŻE WAM:

ZAPOZNAĆ SIĘ Z UNIKATOWYMI GATUNKAMI ROŚLIN I ZWIERZĄT ORAZ MALOWNICZYM KRAJOBRAZEM TWOJEJ OKOLICY.

REZULTATEM WASZYCH DZIAŁAŃ BĘDZIE:

SPOT (KRÓTKI FILM) PROMUJĄCY WASZ OBSZAR.

CZEGO POTRZEBUJECIE, ABY ZREALIZOWAĆ TO ZADANIE:

TELEFONU KOMÓRKOWEGO Z FUNKCJĄ KAMERY, KOMPUTERA, DARMOWEGO PROGRAMU DO MONTAŻU FILMÓW, DOSTĘPU DO INTERNETU.

Z KIM WSPÓŁPRACOWAĆ?

Z UCZNIAMI I UCZENNICAMI Z WASZEJ SZKOŁY, SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ.

SPOT PROMOCYJNY TO KRÓTKI, MAKSYMALNIE PIĘCIOMINUTOWY FILM, KTÓRY REKLAMUJE KONKRETNY PRODUKT. W PRZYPADKU WASZEGO FILMU TYM PRODUKTEM BĘDZIE REGION LUB OKOLICA. W SPOCIE PREZENTUJE SIĘ NAJBARDZIEJ CHARAKTERYSTYCZNE, UNIKATOWE CECHY PRZEDMIOTU, CZYLI TAKIE, KTÓRE GO WYRÓŻNIAJĄ NA TLE INNYCH ORAZ ŚWIADCZĄ O JEGO WYJĄTKOWOŚCI.

WIECIE JUŻ, CZYM JEST SPOT PROMOCYJNY! ZANIM GO PRZYGOTUJECIE, WYKONAJCIE KILKA ĆWICZEŃ!

OKREŚLANIE CELU

Przed rozpoczęciem pracy warto zadać sobie pytanie, jaki cel, oprócz promowania zasobów Waszego regionu, planujecie osiągnąć. Wasz spot ma być dla innych okazją do poznania obszaru, na którym żyjecie.

MIEJSCE NA SCENOPIS WASZEGO SPOTU

NAWET JEŚLI PODCZAS REALIZACJI ZDJĘĆ I MONTAŻU ODEJDZIESZ OD SCENARIUSZA I SCENOPISU, TO TE DOKUMENTY BĘDĄ DLA CIEBIE NIEWYKŁE WAŻNĄ WSKAZÓWKĄ, KTÓRA MOŻE URATOWAĆ TWÓJ FILM W CHWILACH CHAOSU.

WYBIERZCIE ODPOWIEDNI SPRZĘT

W dzisiejszych czasach niemal każdy może nakręcić film, choćby telefonem komórkowym czy minikamerą wbudowaną w aparat fotograficzny. Obraz zarejestrowany za pomocą takiego prostego sprzętu ma gorszą jakość od tego, który nagrano przy użyciu profesjonalnej kamery. Nie znaczy to jednak, że jest zły, trzeba tylko zadbać, aby ujęcia były krótkie, precyzyjne, nie można także pozwolić sobie na dłużyzny i brak dynamiki akcji. Twórca takiego filmu musi precyzyjnie pokazać tylko to, co najważniejsze i najciekawsze. Ponadto, prosty, surowy obraz nie upiększa i nie fałszuje rzeczywistości, dzięki czemu film będzie sprawiał wrażenie bardziej prawdziwego.

WEŹCIE KOMÓRKI DO RĄK I KRĘĆCIE

Zanim zacznecie, sprawdźcie nowy sprzęt, poznajcie jego możliwości techniczne, upewnijcie się, że potraficie nim się posługiwać tak, żeby poprawnie zarejestrować, a później odtworzyć obraz. Ważne jest też to, abyście swobodnie eksperymentowali i uczyli się na własnych błędach. Pamiętajcie o kilku podstawowych sprawach:

- ➔ Przygotujcie różnorodny materiał zdjęciowy, który będzie się nadawał do montażu.
- Nakręćcie jedno ujęcie kilkakrotnie, wykorzystując różne plany filmowe. Jedną scenę jednocześnie mogą nagrywać dwie lub trzy osoby z grupy. Później podczas montażu wybierze te ujęcia, które w Waszym odczuciu będą najlepsze.

5

Gdy ten etap macie już za sobą, otwórzcie swój film w programie do montażu, dokładnie zapoznacie się z całym nakręconym materiałem. Pierwszą wersję montażu zrobicie zgodnie z koncepcją zapisaną w scenariuszu. Obejrzyjcie tak zmontowany materiał, a potem zastanówcie się, czy film można opowiedzieć krócej, sprawniej, unikając zbędnych scen i dłużyzn. Możecie to sprawdzić, wycinając poszczególne kadry i oceniając, czy film traci na czytelności. Jeśli nie, to być może te sceny są niepotrzebne? Niech druga wersja Waszego filmu będzie krótsza od pierwszej.

TŁO DŹWIĘKOWE W WASZYM SPOTCIE

Każdy film staje się bardziej dynamiczny, kiedy ma tło dźwiękowe. W tym celu możecie skorzystać z darmowych nagrań, które są dostępne w sieci, np. na stronie <http://www.soundimage.pl>.

ZAPREZENTUJCIE EFEKTY PRACY NAD PROJEKTEM „GRAMY OKOLICĘ”

Zanim zdecydujecie, jaką formę prezentacji wybierze, odpowiedzcie sobie na kilka pytań:

- Czy zależy Wam bardziej na przekazaniu wiedzy, czy na inspirującym opowiadaniu o sukcesie?
- Czy chcecie dotrzeć do dorosłych, czy do osób w Waszym wieku?
- Która forma prezentacji będzie dla Was nowym wyzwaniem?

Zdecydujcie, czy prezentacja będzie się odbywać w trakcie większego wydarzenia, np. święta szkoły, dni regionu, czy w warunkach bardziej kameralnych?

WYBIERZCIE FORMĘ PREZENTACJI, KTÓRA JEST DLA WAS NAJCIEKAWSZA I KTÓRA DOSTARCZY WAM NOWYCH DOŚWIADCZEŃ!

- ➔ Macie już własny film – spot promocyjny Waszej okolicy! Premierę Waszego filmu możecie zorganizować nie tylko w bibliotece, lecz także np. w kinie studyjnym czy domu kultury, który najczęściej dysponuje odpowiednim sprzętem.

PRZED PROJEKCJĄ NALEŻY ZADBAĆ O JAKOŚĆ PREZENTOWANEGO MATERIAŁU, ZGRAĆ WSZYSTKIE FILMY NA JEDNĄ PŁYTĘ DVD, SPRAWDZIĆ JAKOŚĆ OBRAZU I DŹWIĘKU. W RAZIE POTRZEBY MOŻECIE ZAWSZE SKORZYSTAĆ Z POMOCY OSÓB, KTÓRE PROFESJONALNIE ZAJMUJĄ SIĘ SPRZĘTEM, NP. ZNAJOMY INFORMATYK CZY PRACOWNICA KINA, KTÓRZY DORADZĄ WAM, JAK PRZYGOTOWAĆ PROJEKCJĘ. PRZED PREZENTACJĄ NIE ZAPOMNIJCIE TAKŻE O PROMOCJI WYDARZENIA – ROZWIĘŚCIE PLAKATY INFORMACYJNE, WYŚLIJCIE ZAPROSZENIA, POINFORMUJCIE MEDIA. CIEKAWYM UZUPEŁNIENIEM PROJEKCJI MOŻE STAĆ SIĘ SPOTKANIE Z ZAPROSZONYM REŻYSEREM/REŻYSERKĄ, OPERATOREM/OPERATORKĄ CZY AKTOREM/AKTORKĄ.

7

ZAWSZE PAMIĘTAJCIE O ZACHOWANIU WSZYSTKICH SZCZEGÓLÓW (DETALE UBIORU AKTORÓW, OŚWIETLENIE, KIERUNEK USTAWIENIA KAMERY), ŻEBY UJĘCIE NAKRĘCONE KOLEJNY RAZ DAŁO SIĘ PÓŹNIEJ POŁĄCZYĆ Z INNYMI.

- ➔ Ważne jest nie tylko, co i jak filmujecie, lecz także gdzie. Ciekawe miejsca budują atmosferę sceny. Zwróćcie uwagę na otoczenie. Wybierajcie niebanalne przestrzenie, w których każdy szczegół „opowiada” własną historię (np. robiąc wywiad ze starszym człowiekiem, posadźcie go w jego naturalnym otoczeniu, wśród ścian zapelnionych zdjęciami i pamiątkami).
- ➔ Zwróćcie uwagę na oświetlenie. O ile to możliwe, unikajcie ostrego światła słonecznego, gdyż kamera w telefonie może mieć z nim problem, a z prześwietlonych zdjęć nie odzyskacie informacji. Jeżeli natomiast macie wrażenie, że zdjęcia są za ciemne (np. robione w ponurym wnętrzu), to swój plan filmowy możecie zawsze doświetlać. Wystarczą dwie silne lampy (takie, jakich używa się na budowach) oraz dwa rodzaje ekranów – ekran biały, który możecie wykonać z kawałka styropianu, i ekran srebrny, który powstanie, gdy ten sam styropian powleczenie srebrną folią (np. do pieczenia). Ekran służy do odbijania światła. Spróbujcie trochę pobawić się światłem. Nie musicie od razu używać kamery, wystarczy, że wykorzystacie do tego aparat fotograficzny. Przy fotografowaniu zasady dotyczące oświetlenia są takie same jak przy filmowaniu.
- ➔ Zadbajcie o dźwięk. Zwróćcie uwagę na to, aby w pomieszczeniu panowała cisza, żeby nie było słychać szumu ulicy, rozmów w sąsiednim pokoju, niepotrzebnych hałasów. Dialogi najlepiej nagrywajcie osobno, wykorzystując do tego dyktafon w telefonie lub program do rejestracji dźwięków dostępny w systemie Windows – „Rejestrator dźwięków”.

CZAS NA MONTAŻ SPOTU

Macie już nagrane zdjęcia. Może to być kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt minut. Materiał jest jeszcze surowy i trudno go nazwać filmem. Teraz czeka Was praca przy stole montażowym, którym w dzisiejszych czasach jest komputer. Gdzie uciąć, gdzie skleić, jak podłożyć głos? Wszystko zależy od Waszych decyzji. Pamiętajcie o złotej zasadzie montażysty/montażystki – im mniej, tym lepiej, im krócej, tym ciekawiej! Wasz film właśnie w tym momencie powstaje na nowo.

JAKI PROGRAM DO MONTAŻU WYBRAĆ? NA SZKOLNY UŻYTEK WYSTARCZY JEDEN Z DARMOWYCH PROGRAMÓW DOSTĘPNYCH W INTERNECIE, NP. WINDOWS MOVIE MAKER.

Pierwszym krokiem będzie przerzucenie materiału filmowego z telefonu na komputer. Musicie użyć do tego kabla FireWire. Wasz film może być zapisany w różnych formatach, np. DVD. Wówczas będziecie musieli go przeformatować tak, by był możliwy montaż (np. na format MP4 lub AVI). Służą do tego darmowe programy, które można ściągnąć z Internetu, np. MPEG Streamclip.

6

- ➔ Stwórzcie kanał na YouTube, na którym zaprezentujecie swój spot promocyjny. Film osadzony na YouTube można łatwo linkować na stronach internetowych oraz na Facebooku.

ABY STWORZYĆ NOWY KANAŁ NA STRONIE WWW.YOUTUBE.COM I MÓC DODAWAĆ NAGRANIA, WYSTARCZY MIEĆ KONTO W SERWISIE GOOGLE. INSTRUKCJĘ, JAK STWORZYĆ KANAŁ, ZNAJDZIECIE NA www.support.google.com/youtube.

- ➔ Zadbajcie o to, aby Wasz spot pojawił się na różnych kanałach informacyjnych Waszej miejscowości – na stronie internetowej gminy, szkoły oraz blogach. Zabierajcie spot na pozaszkolne wydarzenia – prezentujecie Waszą wyjątkową okolicę.

Żadna z powyższych propozycji nie spełniła Waszych oczekiwań? Przedstawcie swoje pomysły i wybierzcie najodpowiedniejszy!

NA KONIEC WARTO TEŻ ZASTANOWIĆ SIĘ, CO SIĘ UDAŁO, A CO MOGŁO PÓJŚĆ LEPIJ

NASZ PROJEKT UWAZAMY ZA SUKCES, PONIEWAŻ _____

TRUDNOŚĆ SPRAWIŁO NAM _____

NASZA GRUPA PRZEZWYCIĘŻYŁA TO DZIĘKI _____

NAUCZYLIŚMY SIĘ _____

WSZYSTKO SIĘ UDAŁO, WIĘC CZAS NA WSPÓLNE ŚWIĘTOWANIE!